

Stefan Marinov

Той отрича Айнщайн. Непознат в България, тачен в чужбина, физикът антирелативист Стефан Маринов е една от най-необикновените личности на нашето съвремие. Определя себе си като „дисидент пред дисидентите“, а западните му колеги без уговорки го зоват „български гений“.

В скалата на големите умове го поставят и [руските му колеги](#). На [трудовете](#) и личността му са посветени стотици интернет страници - изследователски и възпоменателни.

[Присъства и в световната](#)

енциклопедия

Wikipеida

.

А от самия него за тукашната публика е останала уникалната му книга „Изыди, Сатана!“ (странно подобие на „Житие и страдание грешного Софрония“).

За Маринов ще научите много от сайтовете, посветени на „алтернативните енергии“, малко - в емигрантските чатове, където все някой ще фолклоризира зевзещините му.

Литератски опит да го извади от забравата направи доц. д-р Миглена Николчина в посветено нему есе ([„Семинарът като начин на употреба“, 2003 г.](#)). То не доби публичност, но поне го има в мрежата на английски, та да отсрамва националната ни памет.

Той не бил дисидент според познатите му. Просто казвал, което мисли. Имал „дарбата

да не оставя отстояние между мислене, говорене и действие. И минава през ада на комунистическите преследвания - разпити, психиатрия, конфискация на имущество, тормоз на семейството му... Разпрата му с комунизма е артистична, остроумна и пакостливо-изобретателна".

Само че за разлика от други политемигранти, които - веднъж напуснали соц-а - намират зад граница своя ниша на покой, Маринов не мирясва. И става персона нонграта и в Западна Европа, и в САЩ.

Защо? Защото оборва по-студентите на традиционната физика и доказва, че абсолютното пространство на Нютон съществува. Изхождайки от този теоретичен извод, той започва експерименти за измерване абсолютната Скорост на Земята. Изгонен от БАН, дисквалифициран като учен, основава през 1974 г. своя Лаборатория по фундаментални физически проблеми - със седалище във фамилията му дом на ул. „Елин Пелин“ в София. От там поддържа научна кореспонденция с именити физици и сътрудници в световната научна периодика.

През 1977 г. е екстрадиран. Живее в Белгия, САЩ, Франция, Италия, Австрия. (Виж разказа за живота му в емиграция на стр. 19). През 1997 г. загива, падайки от седмия етаж на университетската библиотека в Грац (Австрия). Макар и оставил прощално писмо, обстоятелствата около смъртта му са подозрителни. Негови колеги физици допускат, че е бил хвърлен от прозореца. И лансират версията за намеса на нефтени, електрически или газови кампании, застрашени от „алтернативните безплатни енергии“.

Такава била традицията. В Средновековието алтернативно мислещите учени са горени на клада, през социализма - пращани по лагери и лудници, а сега демократично изхвърляни през прозорците на библиотеките.

По спомени на негови близки той притежавал уникално жизнелюбие и издръжливост, невероятно чувство за хумор, любов към природата, спорта. Водел спартански начин на живот и никога не направил компромис с истината. Тази фанатична „абсолютистка“ нетърпимост към лъжата го превръща в дразнител и вредител на „статуквото“ - било то идеологическо, социално или научно.

Стефан Маринов е роден през 1931 г. в София. Майка му Галина е сестра на бележитата наша актриса Адриана Будевска. Баща му Марин Маринов е юрист (близък приятел на проф. Нисим Меворах, баща на поета Валери Петров). Родителите му се изучили в Мюнхен. В семейството гостуват художници, артисти, писатели - Константин Щъркелов, Иван Лазаров, Елин Пелин...

Стефан следва физика в Прага, после завършва и Висшето военноморско училище във Варна. Пътува като капитан на чешки кораб, после постъпва на работа в БАН в секцията по физика. Владее до съвършенство руски, чешки, полски, английски, немски, френски, италиански. На тези езици съчинява стихове, а на български пише блестяща сатирична проза в епистоларна форма.

Навярно недоверчивият читател ще рече: „Абе, я се разкарайте с ваш'те набедени гении! Тоя си е луд." Е, не е! Може да е спорно, че е гений. Но сигурно, че смахнат не е. Макар животът му да е низ от бунтове срещу общоприетото и конвенционалното.

Романтизмът създаде жанра роман в писма, а социализмът и идиотизмът жанра „роман в заявления". Така определя творбата си „Изыди, Сатана!" Маринов. Тя включва кореспонденция с инстанции като БАН и МВР, с държавни глави като Тодор Живков, Джими Картър Жискара д'Естен, Брежнев и др. Книгата той издава сам през 1981 г. в Австрия. Ин-криминирана е. Преиздава я през 1982 г. Пише я на огромна пишеща машина IBM, която непрестанно влачи със себе си. Така е и отпечатана - като факсимиле на ръкописа.

Този неизвестен на българските читатели литературен феномен е оценяван като върхово постижение на модерната сатира.

В края на живота си Айнщайн признава, че би се отказал от всичките си трудове, ако би могъл да напише "Братя Карамазови". За подобни подмени Стефан Маринов не копнее. Таланта си той вгражда и в литературата.

"Цялата световна налудна система ще разклатя, брате! , писмо до до полк. Георги Гогов (Полк. Георги Гогов е поет любител, автор на стихосбирката „Строго секретно"), зав. служба „Задгранични паспорти"

Брате Гогов, спомних си оная приказка, дето питали един шоп има ли разлика между лъжец и идеолог. „Па има - отговорил шопът, - како да нема: он лажецо, гяволо, знае дека лаже, идеолого сам си верува хаирсъзино."

Ами ти бре, брате Гогов, ти, като лъжеш, вярваш ли си? Кажу в коя категория да те сложим? Ти ще кажеш: „Аз не съм идеолог, аз пердаша." Пердашиш, пердашиш - ясно, а стихчета не пописваш ли? Значи идеологстваш... Мирчо Спасов, ако че беше такъв дръвник, сам ти е казал веднъж (както ти ми каза): „Абе, Гогов, откога и ние, джандарите, почнахме хекзаметри да пишем." Ама ти - на - не слушаш началника си, като те учи на ум и разум - хвърлиш бича и палката, измиеш си ръцете от кръвта, па сядаш пред бял лист хартия и почваш рими да търсиш. Затова, Гогов, и такива пропуски допусках в паспортните дела. Мъчиш се с поетите от другите епохи да се сравняваш... Къде си ръгнал Пушкина да гониш. Остави го ти тоя шантав граф - той освен Екатерина Велика да наклеца, за друго за какво е мислел? Сравнявай се ти с Гешев. Ето ти тебе образец и пример за подражание. А каква ти е приликата: само тази, че имената ви почват на буква „Г". Ами то и говното тогава ще се обади: „И аз почвам на буква „Г"."*

Къде беше Гешев, Гогов, къде си ти?! Гешев държеше партията в ръчичките си - с централните ѝ комитети, с бойните ѝ групи, а ти един алтав дисидент, дето няма пет пари да си купи каиш, да си препаше гащите, не можа да сгациш, ами да вземеш с кой акъл бе, Гогов, да го упушиш да щръкле по цяла Европа. Сега скимти същият алтав дисидент,

иска пак да ти се напъха в ръчичките, а ти въртиш гегата и го пъдиш: „Къш да те няма, не те искаме!“ Представи си ти за миг, че Трайчо Костов отишъл при Гешев и му се плези: „Аде бе, Гешев, а вкарай ме в затвор, ако си ербап!“ А Гешев да се прави на три и половина, ужким не го забелязва. Ей, туй чудо Гогов, не бяхме доживели - до къде се изроди пролетарската диктатура...

Нормалното, Гогов, е полицаят да пази волнодумеца да не излезе от затвора, а ти - точно обратното: пазиш волнодумеца да не се напъха в затвора. Така е, Гогов, когато почнат джандарите стихове да пописват.

Гогов, ти ми стана по-мил на сърцето.

Разбери, брате, голям джумбуш тъкмя: до година време цялата световна налудничава система ще разклатя - и източната, и западната. Но главно източната. Предупреждавам те, после да не кажеш: „Ей бе, Стефане, по бели гащи ни сгащи тая твоята акция.“

Такъв резонанс може да се получи, че империята от зад Урала да се заклати. Се га още кой ме знае, кой ме познава. Какво му е да ме хлопнете в някоя тъмна ули ца. А утре - и да ме хлопате късно. Но лесно, Гогов, няма да се дам - това да го знаеш Макар че ми омръзна по тая земя да шетам гол и бос. Искам час по-скоро да си се кача при дяда Господа на небето, да си попапквам и попийвам с другите светци и да си гледам кефа на старини из райските градини.

С мъжка прегръдка и с твърдата вяра, че не си роб на Сатаната:

Твой любещ те брат: Стефан (1981 г.)